

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 7/03-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Eduarda Báránya a Ľubomíra Dobríka na neverejnom zasadnutí senátu 1. októbra 2003 prerokoval sťažnosť V. Š., bytom R., zastúpenej ustanoveným advokátom JUDr. P. V., Advokátska kancelária, L. M., ktorou namietala porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 488/99, a takto

r o z h o d o l :

1. Okresný súd v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 7 C 488/99 **p o r u š i l** základné právo V. Š., aby sa jej vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2. V. Š. **p r i z n á v a** primerané finančné zadost'učinenie v sume 25 000 Sk (slovom dvadsaťpäťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd v Žiline povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. Kancelárii Ústavného súdu Slovenskej republiky u k l a d á zaplatiť trovy právneho zastúpenia V. Š. v sume 13 194 Sk (slovom trinásťtisícstodeväťdesiatštyri slovenských korún) advokátovi JUDr. P. V., Advokátska kancelária, L. M

4. Okresný súd v Žiline j e p o v i n n ý uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia v sume 13 194 Sk (slovom trinásťtisícstodeväťdesiatštyri slovenských korún) na účet Kancelárie Ústavného súdu Slovenskej republiky do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

5. Vo zvyšnej časti návrhu V. Š. n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 4. októbra 2002 (doplnená podaním z 30. mája 2003) doručená sťažnosť V. Š., bytom R. (ďalej len „sťažovateľka“), zastúpenej ustanoveným advokátom JUDr. P. V., Advokátska kancelária, L. M., ktorou namietala porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v konaní Okresného súdu v Žiline (ďalej len „okresný súd“) vedenom pod sp. zn. 7 C 488/99.

Ústavný súd uznesením č. k. III. ÚS 7/03-23 z 18. júna 2003 prijal podľa ustanovenia § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) sťažnosť sťažovateľky na ďalšie konanie.

Sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd nálezom vyslovil, že v sťažnosťou napadnutom konaní bolo porušené ňou označené základné právo, aby ústavný súd

prikázal okresnému súdu v predmetnej veci konať, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie a náhradu trov jej právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom.

V rámci prípravy pojednávania sa na základe žiadosti ústavného súdu vyjadril k opodstatnenosti prijatej sťažnosti (ďalej len „sťažnosť“) okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. Spr 3504/03 z 25. augusta 2003, v ktorom konštatoval, že „ide o prípad kedy aj procesné úkony a nedostatočná aktivita účastníka umožňujú prietahy v konaní ... Uznávam však, že aj v týchto prípadoch treba jednoznačne a procesne postupovať v línii - doplnenie podania a prípadné zastavenie konania“. K tomuto svojmu vyjadreniu pripojil vyjadrenie sudkyne JUDr. G. D., ktorého obsahom je chronologický popis priebehu konania.

K vyjadreniu okresného súdu zaujal stanovisko právny zástupca sťažovateľky podaním z 22. septembra 2003, v ktorom uviedol, že „Okresný súd v Žiline uznal, že v mojom prípade v konaní ... došlo k prietahom ... Z hore uvedených dôvodov som toho názoru, že v mojom prípade došlo k prietahom v konaní tak, ako to konštatovala podpredsedníčka súdu“.

K sťažnosti sťažovateľka pripojila odpoveď okresného súdu (podpísanú podpredsedníčkou JUDr. J. U.) sp. zn. Spr. 2158/03 z 31. júla 2003 na jej sťažnosť na prietahy v konaní, v ktorej jej okresný súd oznamuje: „Po prešetrení Vašej sťažnosti a oboznámení sa s obsahom spisu vo veci vedenej na Okresnom súde v Žiline pod sp. zn. 7 C 488/99 som zistila, že v danom prípade došlo k prietahom v konaní ... Boli tiež spôsobené veľkým množstvom sporov, ktoré má pridelené na prejednávanie a rozhodovanie zákonná sudkyňa. Za takéhoto dlhodobého pretrvávajúceho stavu nie je možné, aby konala vo všetkých veciach bez prietahov. Poukazujem však aj na to, že spis bol v období od 17. 9. 2001 do 10. 4. 2003 na Krajskom súde v Žiline pripojený ku spisu Okresného súdu v Žiline sp. zn. Nc 590/00, ktorý bol odvolaciu súdu predložený na rozhodnutie. Z dôvodu zistených prietahov v tomto súdnom konaní však vyzvem JUDr. D., aby už v spise začala vykonávať procesné úkony smerujúce k rozhodnutiu vo veci samej.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože po oboznámení sa s ich stanoviskami k opodstatnenosti sťažnosti dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci. V dôsledku toho senát predmetnú sťažnosť prerokoval na svojom zasadnutí bez prítomnosti účastníkov, ich zástupcov a verejnosti len na základe písomne podaných stanovísk účastníkov a obsahu dotknutého súdneho spisu.

Z obsahu sťažnosti a k nej pripojených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil nasledovný priebeh a stav konania v predmetnej veci:

Sťažovateľka podala 19. apríla 1999 okresnému súdu žalobu proti štyrom žalovaným (ďalej len „žalovaný č. 1, č. 2, č. 3 a č. 4“) o vypratanie bytov č. 1 až 4 po skončení nájmu uplynutím doby v ňou označenom obytnom dome v Žiline.

Na výzvu okresného súdu z 21. apríla 1999 uhradila súdny poplatok 28. apríla 1999.

Okresný súd 29. apríla 1999 previedol vec z registra „Nc“ do registra „C“.

Okresný súd 19. mája 1999 vyzval žalovaných na vyjadrenie sa k žalobe v lehote 15 dní.

Žalovaný č. 3 sa 9. júna 1999 vyjadril k žalobe.

Sťažovateľka 22. júla 1999 doplnila petit žaloby (okrem vypratania bytov žiadala dať do poriadku aj nebytové priestory, uhradiť dlžobu na nájomnom a niešť zodpovednosť za zmarenú zmluvu o dielo - úpravu bytov a opravu obytného domu).

Sťažovateľka 26. júla 1999 doplnila petit žaloby o náhradu za neoprávnené užívanie bytov.

Sťažovateľka 5. októbra 1999 žiadala okresný súd o začatie konania vo veci.

Sťažovateľka 22. októbra 1999 oboznámila okresný súd s jej listom adresovaným nájomníkom (žalovaným).

Sťažovateľka 22. decembra 1999 informovala okresný súd o údajnom protiprávnom konaní žalovaných, ktorí mali od nej žiadať zaplatenie „odstupného za vyst'ahovanie“.

Sťažovateľka 6. apríla 2000 predložila okresnému súdu vyhlásenie jednej z predchádzajúcich spoluvlastníčok (v 4/6) predmetného obytného domu, že so žalovanými č. 1 až 4 nikdy neuzatvorila nájomnú zmluvu.

Sťažovateľka 10. apríla 2000 predložila okresnému súdu vyhlásenie (totožného obsahu, ako je vyššie uvedené) ďalších dvoch spoluvlastníčok (po 1/6) predmetnej nehnuteľnosti a oboznámila obsah listov žalovaným (vyjadruje spokojnosť, že títo uvoľnili a opustili byty dňom 1. apríla 2000).

Okresný súd 13. apríla 2000 uznesením č. k. 7 C 488/99-65 vyzval sťažovateľku na odstránenie nedostatkov podania v lehote 10 dní.

Sťažovateľka 26. apríla 2000 upravila petit žaloby - žalovaní sú povinní vypratať byty a uhradiť nájomné za obdobie od 21. januára 1999 do 21. apríla 2000.

Na výzvu okresného súdu (uznesenie z 13. apríla 2000) reagovala sťažovateľka 3. mája 2000 úpravou odôvodnenia žaloby, vyčíslením nákladov na prevádzku domu za obdobie nájmu a úpravou petitu žaloby (udelit' súhlas súdu na umožnenie dať výpoveď z nájmu žalovaným, uložiť im povinnosť vypratať byty, uhradiť jej všetky škody a vysloviť, že sťažovateľka nie je povinná poskytnúť žalovaným náhradný byt alebo ubytovanie).

Dňa 4. mája 2000 súčasná správkyňa obytného domu predložila okresnému súdu doklady o zaplatení dane z príjmov obyvateľstva.

Žalovaní č. 1 až 4 prostredníctvom svojej právnej zástupkyne (splnomocnenie z 13. januára 2000) predložili okresnému súdu 12. mája 2000 vyjadrenie k podaniam sťažovateľky (tvrdili, že nájomný vzťah naďalej trvá, nesúhlasia s výškou jej požiadaviek, sťažovateľka ich obmedzuje pri výkone práv z nájomného vzťahu, jej tvrdenia majú byť nepravdivé, žiadajú žalobu zamietnuť).

Sťažovateľka 22. marca 2001 predložila okresnému súdu návrh na nariadenie predbežného opatrenia (uložiť žalovanému č. 3 namontovať na byte elektromer).

Sťažovateľka 28. marca 2001 doplnila proti žalovanej č. 1 petit žaloby o povinnosť vypratať byt a proti všetkým žalovaným o povinnosť vypratať byt, lebo porušujú „dobré mravy v dome“ a neplatia nájomné a za služby.

Sťažovateľka 23. apríla 2001 doplnila petit žaloby (o ako je už vyššie uvedené) lebo žalovaní „svojimi špekulatívnymi zámermi sa chcú zmocniť cudzej veci, ktorá má veľkú hodnotu“.

Okresný súd 10. mája 2001 vyzval sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za návrh na predbežné opatrenie a predvolal ju na pohovor za účelom právneho poučenia (v lehote 15 dní).

Podľa úradného záznamu z 23. mája 2001 sťažovateľka sa za účelom právneho poučenia na okresný súd nedostavila.

Podľa úradného záznamu z 10. apríla 2003 súdny spis sp. zn. 7 C 488/99 „došiel do kancelárie“ v uvedený deň, „nakoľko bol odo dňa 17. septembra 2001 pripojený pri spise Nc 590/00 a bol súčasťou spisu na krajskom súde“.

Okresný súd uznesením sp. zn. 7 C 488/99 z 30. júla 2003 konanie o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku sťažovateľkou.

Súdny spis sp. zn. 7 C 488/99 bol 27. augusta 2003 doručený ústavnému súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie

alebo iný zásah. Ak porušenie týchto práv alebo slobôd vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľka navrhla, aby ústavný súd po prerokovaní jej sťažnosti vyniesol toto rozhodnutie:

„Základné právo V. Š. ... garantované v článku 48 ods. 2 Ústavy SR v konaní pred Okresným súdom v Žiline pod spis. značkou 7 C 488/99 bolo porušené.

Okresnému súdu v Žiline sa prikazuje, aby vo veci spis. značka 7 C 488/99 konal bez zbytočných prietáhov.

Sťažovateľke sa priznáva primerané finančné zadosťučinenie vo výške 40.000,- Sk ..., ktoré je povinný Okresný súd v Žiline vyplatiť do 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Okresný súd v Žiline je povinný uhradiť trovy právneho zastúpenia ustanovenému právnomu zástupcovi vo výške 13.194,- Sk ...“

Okresný súd vo svojich vyššie uvedených vyjadreniach konštatoval prietahy v konaní vo veci vedenej pod sp. zn. 7 C 488/99.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných

prieťahov sa splní zásadne až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (II. ÚS 26/95).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu, a to najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka a postup súdu (II. ÚS 79/97, I. ÚS 70/98).

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd aj v predmetnom prípade bral do úvahy skutkový stav veci a platnú právnu úpravu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 92/92 a iné) relevantnú pre rozhodnutie, ako aj právnu povahu (charakter) veci.

Predmetom konania na okresnom súde je rozhodovanie o uložení povinnosti vypratať byty a úhrade nájomného a iných platieb. Právnu úpravu predmetnej občianskoprávnej problematiky a existujúci skutkový a právny stav veci (v súčasnom štádiu konania a najmä v jeho doterajších výsledkoch) ústavný súd nepovažuje za natoľko komplikované a náročné, aby mohli negatívne ovplyvniť dĺžku a priebeh doteraz vykonaného konania.

2. V konaní (správaní) sťažovateľky ako ďalšieho kritéria na posudzovanie možných dôvodov zbytočných prieťahov v konaní nezistil ústavný súd žiadne také skutočnosti, ktoré by mali podstatný vplyv na doterajšiu dĺžku konania pred okresným súdom.

Vyššie uvedené aktivity sťažovateľky (časté doplňovanie odôvodnenia a petitu žaloby) nepovažuje ústavný súd za také správanie sťažovateľky, ktoré by malo vzhľadom na postup okresného súdu negatívny vplyv na doterajšiu dĺžku, no najmä existujúci priebeh konania.

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci.

Ústavný súd predovšetkým konštatoval, že konanie o žalobe sťažovateľky od jej podania trvá bez rozhodnutia vo veci už vyše 4 a pol roka (53 mesiacov), počas ktorých vo veci nebolo vytýčené ani jedno pojednávanie a nebolo ani dosiahnuté odstránenie súdom zistených nedostatkov žaloby.

Zdlhavý postup okresného súdu v predmetnom konaní spôsobujúci predlžovanie stavu právnej neistoty sťažovateľky dokumentujú nižšie uvedené, okresným súdom vykonané procesné úkony vo vyznačených obdobiach (resp. v priebehu celého konania vo veci).

Sťažovateľka doručila žalobu okresnému súdu 19. apríla 1999. Okresný súd od 19. apríla 1999 do 19. mája 1999 vykonal úkony súvisiace s doručením návrhu, vyžiadanim vyjadrení strán a zložením súdneho poplatku. Na vyššie uvedené doplňujúce návrhy sťažovateľky (22. a 26. júl 1999, 5. a 22. október 1999, 22. december, 6. a 10. apríl 2000) reagoval okresný súd až 13. apríla 2000, keď ju urgoval na odstránenie nedostatkov jej podania (žaloby) pod hrozbou zastavenia konania. Na túto výzvu odpovedala sťažovateľka doplňujúcim podaním 3. mája 2000.

Spoločné vyjadrenie žalovaných k žalobe bolo doručené okresnému súdu 12. mája 2000 (predtým len vyjadrenie žalovaného č. 3 dňa 9. júna 1999), teda po uplynutí skoro jedného roka od doručenia im výzvy (24. mája až 3. júna 1999), pričom sa v súdnom spise nenachádza žiadny úkon okresného súdu požadujúci (urgujúci) splnenie tejto výzvy.

Okrem vyššie uvedeného sťažovateľka dopĺňovala žalobu ďalšími svojimi podaniami 26. apríla 2000 (už vyššie uvedené podanie z 3. mája 2000), 28. marca 2001, 23. apríla 2001, na ktoré reagoval okresný súd až 10. mája 2001, keď sťažovateľku predvolal na pohovor „za účelom právneho poučenia“.

Na návrh sťažovateľky z 22. marca 2001 na nariadenie predbežného opatrenia (po výzve na zaplatenie súdneho poplatku z 10. mája 2001) reagoval okresný súd až uznesením z 30. júla 2003 o zastavení konania o tomto návrhu, čo bol posledný procesný úkon vykonaný v sťažnosťou napadnutom konaní vo veci sp. zn. 7 C 488/99.

Okrem poznámky (úradného záznamu), že súdny spis bol od 17. septembra 2001 do 10. apríla 2003 pripojený pri spise sp. zn. Nc 590/00, neobsahoval súdny spis žiadny dôkaz o činnosti okresného súdu smerujúcej k urgovaniu vrátenia spisu, prípadne iným právne relevantným opatreniam upravujúcim priebeh konania.

Z vyššie uvedeného dokumentovania priebehu celého doterajšieho konania vyplýva, že okresný súd vykonal od nápadu veci len 5 procesných úkonov (výzva na zaplatenie súdneho poplatku, výzva žalovaným na vyjadrenie sa k žalobe, uznesenie - výzva sťažovateľke na odstránenie nedostatkov žaloby, výzva na zaplatenie poplatku za návrh na predbežné opatrenie a predvolanie na pohovor, uznesenie o zastavení konania o návrhu na predbežné opatrenie), ktoré však - čo potvrdzuje aj už vyššie uvedené vyjadrenie okresného súdu z 31. júla 2003 - neboli procesnými úkonmi smerujúcimi k rozhodnutiu vo veci samej.

Ústavný súd považuje obdobie od začiatku mája 2000 do 10. mája 2001, t. j. 12 mesiacov, a z obdobia od konca mája 2001 do 30. júla 2003 minimálne 12 mesiacov za zbytočné prieskany zapríčinené nekonaním okresného súdu, resp. vykonávaním úkonov nesmerujúcich k meritórnemu rozhodnutiu vo veci. Spolu zbytočné prieskany predstavujú dobu presahujúcu 2 roky.

Zdôvodňovanie zdĺhavosti doterajšieho konania tvrdením o „veľkom množstve sporov, ktoré má pridelené zákonná sudkyňa“, ako dôvodu, ktorý by mal byť objektívnou príčinou spôsobujúcou prieskany v konaní, ústavný súd neakceptoval. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. II. ÚS 48/96, II. ÚS 18/98, II. ÚS 52/99) nadmerné množstvo vecí, v ktorých štát musí zabezpečiť konanie, ako aj skutočnosť, že Slovenská republika nevie alebo nemôže v čase konania zabezpečiť

primeraný počet sudcov alebo ďalších pracovníkov na súde, ktorý oprávnený subjekt požiadal o odstránenie svojej právnej neistoty, nemôžu byť dôvodom na zmarenie uplatnenia práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a v konečnom dôsledku nezbavujú štát zodpovednosti za pomalé konanie spôsobujúce zbytočné prietahy v súdnom konaní. Podľa názoru ústavného súdu nadmerné množstvo vecí, v ktorých sa musí zabezpečiť súdne konanie, by mohlo len dočasne ospravedlniť vzniknuté prietahy, a to len v tom prípade, ak sa za tým účelom prijali včas a adekvátne opatrenia (I. ÚS 39/00). Okresný súd vo svojom stanovisku neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, na základe ktorých by bolo možné usudzovať, že v danej veci ide o takýto prípad.

Vychádzajúc z dôvodov vyššie uvedených v bode 1 (hodnotenie kritéria zložitosti veci), z platnej právnej úpravy a z postupu okresného súdu (organizovania jeho procesného postupu) v predmetnom občianskoprávnom súdnom konaní nemožno hodnotiť postup (organizáciu práce) okresného súdu v posudzovanej veci ako postup, ktorý by zodpovedal ústavou priznanému právu na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a príslušným ustanoveniam Občianskeho súdneho poriadku, ktorých aplikácia je nevyhnutným predpokladom spoločensky efektívneho, t. j. rýchleho a účinného poskytnutia právnej ochrany.

Vyššie uvedený postup (a aj nečinnosť) okresného súdu spôsobujúci zdĺhavosť namietaného konania nevykazoval podľa názoru ústavného súdu znaky plynulého a efektívneho konania a bol teda konaním so zbytočnými prietahmi.

Sťažovateľka sa v návrhu dožadovala aj uloženia príkazu okresnému súdu vo veci konať podľa ustanovenia § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde.

Ústavný súd takýto príkaz neuložil, poznajúc stav konania vo veci, čo však okresný súd nezbavuje v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku upravujúcimi priebeh konania postupovať vo veci tak, aby nedochádzalo k porušeniu základného práva zaručeného čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadost'učinenie ako náhradu nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch. Podľa ods. 5 citovaného ustanovenia ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť s'ťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

S'ťažovateľka vo svojej s'ťažnosti súčasne uplatnila z dôvodu nečinnosti okresného súdu („zákoný sudca včas nekonal a tak sa ... podieľa na stave mojej právnej neistoty“) priznanie primeraného finančného zadost'učinenia v sume 40 000 Sk.

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy primerané finančné zadost'učinenie, ktoré je peňažnou protihodnotou utrpenej nemajetkovej ujmy (napr. I. ÚS 15/02). Pri rozhodovaní o priznaní primeraného finančného zadost'učinenia vychádzal ústavný súd z ustanovenia § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde a s prihliadnutím na všetky okolnosti (vrátane predmetu napadnutého súdneho konania) zakladajúce namietané porušenie označeného základného práva uznal podľa zásad spravodlivosti za odôvodnené priznať primerané finančné zadost'učinenie vo výške 25 000 Sk.

Ústavný súd vo zvyšnej časti návrhu s'ťažovateľky nevyhovel.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

S'ťažovateľka bola vo veci úspešná, preto je potrebné rozhodnúť o úhrade trov jej právneho zastúpenia.

Právny zástupca sťažovateľky si uplatnil náhradu trov právneho zastúpenia sťažovateľky v konaní pred ústavným súdom v sume 13 194 Sk, a to za tri úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, ústavná sťažnosť a rokovanie so sťažovateľkou). Hodnotu jednotlivých úkonov právnej pomoci vyvodzoval právny zástupca sťažovateľky z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb.

Vychádzajúc z doterajšej ustálenej praxe ústavného súdu výpočet náhrady trov právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom sa vypočítava podľa ustanovení § 13 ods. 8 v spojení s § 1 ods. 3 citovanej vyhlášky (porušenie základného práva garantovaného ústavou nie je oceňované peniazmi), t. j. že za tri úkony právnej pomoci (prevzatie a príprava právneho zastúpenia, ústavná sťažnosť a vyjadrenie k stanovisku okresného súdu) prislúcha právnenému zástupcovi sťažovateľky náhrada 13 194 Sk, t. j. 3 x 4 270 Sk (12 810 Sk) plus 3 x 128 Sk (384 Sk).

Ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade je odôvodnená aplikácia ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde a že požadovaná náhrada trov právneho zastúpenia zodpovedá platným právnym predpisom.

Keďže ústavný súd po splnení podmienok ustanovil sťažovateľke právneho zástupcu na jej zastupovanie v konaní pred ústavným súdom, uložil Kancelárii ústavného súdu uhradiť ustanovenému právnenému zástupcovi trovy právneho zastúpenia.

Podľa ustanovenia § 31a zákona o ústavnom súde sa na konanie pred ústavným súdom použijú primerane ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Podľa § 148 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku štát má podľa výsledkov konania proti účastníkom právo na náhradu trov konania ktoré platil, pokiaľ u nich nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov. Vzhľadom na uvedené ústavný

súd zároveň uložil okresnému súdu povinnosť uhradiť štátu trovy právneho zastúpenia na účet ústavného súdu do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Z vyššie uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2003